

LAITILA KODJALA VIRILÄ VAINIONMÄKI

Polttokalmiston kaivaus

Jyri Saukkonen 1990

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI kalmisto A 1990
kertomus kaivauksesta rautakautisella polttokalmistolla
Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen

ABSTRAKTI

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI 1990

Pk. 1131 10 KALANTI

x= 6749 10, y= 537 18, z= 19,40 - 20,57

Rautakautisen polttokalmiston kaivaus

Museovirasto/esihistorian toimisto

Kaivauksenjohtaja: FK Jyri Saukkonen

Kodjalan Virilän Vainionmäessä jatkettiin 1986 aloitettua kalmisto A:n kaivausta pääasiassa museoviraston koekaivausryhmän tutkimusvaroin.

Kalmisto koostui kaivausalueella, kuten edellisinäkin voisina, tiheästä kiveyksestä, jonka välinen maa oli tummaa ja noensekaista. Kalmiston rakenteen kannalta merkittävä oli, että kalmiston hyvin selkeästi hahmottuvaa reunaa paljastettiin monen metrin matkalta. Löytöaineisto käsitti mm. tasavartisen soljen, kaularenkaan katkelman, miekan väistimen katkelmia, arabialaisen hopearahan katkelman, kivikiekon, saviastianpaloja, luuta ja hiiltyneitä herneitä. Erillisiä hautauksia ei kaivausalueelta tavattu.

Löydöt: KM 25636:1-183

Ajoitus: merovikiaika

Tutkitun alueen laajuus: n. 64 m²:n alueella tasokaivettiin

Tutkimuskustannukset: n. 66 000 mk

Tutkimusraportti: J. Saukkonen museoviraston esihist. tston top. ark.

Sisällys

1. JOHDANTO	1
2. PERUSTIEDOT KAIVAUSPAIKASTA	1
3. KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA ALUEEN TOPOGRAFIA	2
4. KAIVAUSPAIKAN KUVAUS	2
5. KAIVAUSALUE, KAIVAUSMENETELMÄ JA KAIVAUSTYÖN KULKU	2
6. KALMISTON RAKENTEESTA KAIVAUSALUEELLA	4
7. LÖYDÖT	5
7.1. Löytöjen laatu, määrä, ajoitus ja levinnei- syys kaivausalueella	5
7.2. Löytökeskittymistä	6
8. TIIVISTELMÄ	7
NEGATIIVILUETTELO	8
DIALUETTELO	10
KARTTALUETTELO	12
KARTAT	13
VALOKUVAT	21

1. JOHDANTO

Museoviraston esihistorian toimisto jatkoi 1986 aloitettua Laitilan kaupungin Kodjalan kylän Virilän Vainionmäen kalmiston A, polttokalmiston, kaivausta 4.-21.6.1990.

Kaivauksenjohtajana oli allekirjoittanut, piirtäjänä FK Tryggve Gestrin ja tutkimusavustajana fil.yo. Kirsi Laine. Viimeksi mainittu toimi myös apulaispiirtäjänä. Kaivajina oli neljä museoviraston esihistorian toimiston työntekijää eri aikoina sekä yksi paikkakuntalainen, Tero Tuuna, yhtenä päivänä. Museovirastosta kaivauksella olivat seuraavat henkilöt: työmestari Svetlana Tasic (4.-21.6.), va. toimistopäällikkö Paula Purhonen (4.-8.6.), tutkija Tuula Heikkurinen-Montell (11.-15.6.) ja tutkija Anna-Liisa Hirviluoto (19.-21.6.).

Kaivauksen kokonaiskustannuksiksi tuli n. 66000 mk, josta n. 45000 mk on kenttätyöku-
luja 1990 ja n. 21000 mk jälkityö- ja konservoimiskuluja 1991. Konservoinnin on tehnyt HuK Päivi Pykälä-aho Kansallismuseon laboratoriossa. Rahoitus oli järjestetty pääosin edellisvuosien tapaan: kaivauksenjohtajan, piirtäjän ja tutkimusavustajan menot, sekä maasto- että jälkitöiden osalta, maksettiin museoviraston ns. koekaivausryhmän budjetista, kuten konservointikulutkin; työmestari Tasic oli kaivauksella museoviraston velvoitetyö-
listämisvaroilla, ja muut museoviraston työntekijät osallistuivat kaivaukseen omilla matka-
rahoillaan. Laitilalainen kaivaja työskenteli palkatta.

Edellisvuosien tapaan kaivauspaikalla järjestettiin 15.6. paikkakuntalaisille kaivausesitte-
lytilaisuus, joka kuului Laitilan munamarkkinoiden ohjelmistoon.

2. PERUSTIEDOT KAIVAUSPAIKASTA

Kylä: Kodjala (Kotjala)

Tilat ja maanomistajat: 1) RN:o 14:27, omist. Pekka Niela, os. Kodjala, 23800 LAITILA, puh. 922-55228; 2) RN:o ? (kyseessä on Kodjalan koulun tonttia oleva tilus, jonka tilusnumero ei ole tiedossa), omist. Laitilan kaupunki, os. Kaupungintalo, Keskuskatu 30, 23800 LAITILA, puh. 922-51700.

Peruskartta 1:20 000: 1131 10 KALANTI

Kalmiston peruskoordinaatit:

x= 6749 10

y= 537 18

z= n. 19,40-20,67 (alareuna-laki)

Kaivauslöydöt 1990: KM 25636:1-183 (diar. 30.6.1990)

Aiemmat löydöt: KM 22964:1-45 (diar. 7.11.1985)

KM 23274:1-316b (diar. 10.9.1986)

KM 23593:1-302 (diar. 23.6.1987)

KM 24389:1-356 (diar. 7.10.1988)

KM 24751 (diar. 6.8.1989)

KM 24834:1-384 (diar. 15.9.1989)

Aiemmat kenttätutkimukset:

- Matti Bergström ym. 1985, tarkastus (Bergströmin kertomus)
- Matti Bergström, Juha Laurén, Timo Jussila & Tuula Heikkurinen- Montell 1986, fosfaattinäytteiden otto polttokalmiston ympäristöstä (kartta 1:500 ja muistiinpanot fosfaattinäytekuopista kaivauskertomuksen 1986 liitteenä)
- Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1986-89, kaivauksia

Muut tutkimukset ja kertomukset:

- Tuula Auer, Kaksi konservointikertomusta vuodelta 1987 (toinen koskee löytöjä KM 22964 ja 23274 ja toinen löytöjä 23593). Esihist. toimiston top. arkisto.
- Pirjo Jussila, Makrofossiilianalyysikaivauksen 1986 maanäytteistä (luettelo vuodelta 1987 kaivauskertomuksen 1986 liitteenä).
- Tuija Jantunen, fosfaattinäytteiden analyysi (taulukko vuodelta 1986 kaivauskertomuksen 1986 liitteenä).

Julkaisut: Jyri Saukkonen: Museoviraston kaivaukset Kodjalassa. Varelia 2/89. Åbo Akademiens kopieringscentral. S. 25-29.

3. KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA ALUEEN TOPOGRAFIA

Ks. kaivauskertomusta 1986, s. 4-5. - Ks. myös oheisen kaivauskertomuksen otetta tilaston pohjakartasta ja peruskarttaotetta s. 13 sekä osayleiskarttaa s. 14.

4. KAIVAUSPAIKAN KUVAUS

Ks. kaivauskertomusta 1986, s. 7-9. - Ks. myös oheisen kertomuksen osayleiskarttaa s. 14.

5. KAIVAUSALUE, KAIVAUSMENETELMÄ JA KAIVAUSTYÖN KULKU

Kaivausta jatkettiin siitä, mihin edellisenä vuonna oli ennätetty kaivaa; edellisen vuoden kaivauksen päätteeksi muovilla peitetyt ruudut 500-506/196-199 olivat säilyneet hyvin muovin alla. Kaivausalue on merkitty osayleiskartalle s:lla 14, ja sivulla 15 on kartta kaivettujen kerrosten määrästä kaivausalueen eri osissa.

Kaivausalueen laajuus oli yhteensä n. 88½ m², josta n. 64 m² oli kalmistokiveyksen alueella ja n. 24½ m² kalmistokiveyksen ulkopuolella.

Ruuduista 500-506/196-199 (28 m²) vaaittiin se osa tasosta 5, joka jäi edellisenä vuonna vaaitsematta (ks. kaivauskertomusta 1989, s. 4), ja tason 5 tasokartta on piirretty puhtaaksi kaivauskertomukseen (s. 16). Ruuduista kaivettiin sitten loppuun edellinä vuonna aloitettu

6. kerros (tason 6 tasokartta s. 17), minkä jälkeen alueelta kaivettiin 7. kerros, jolloin ruudut olivat kahta pienialaista kohtaa lukuunottamatta pohjaan kaivetut (tason 7 tasokartta s. 18). Kun nämäkin kohdat oli kaivettu pois, alue pohjavaaettiin (pohjavaaaituskartta s. 19). Lisäksi piirrettiin profiili linjalta $y = 200$, väliltä $x = 500-510$ (profiilikartta s. 20).

Kaivausalueetta laajennettiin sitten ruutuihin 500-508/187-195 (n. $56\frac{1}{2}$ m²). Turvetta poistettaessa paljastui, että alueella oli laajalti kivensekaista täytemaata ja tämän alla maatunut turvekerros. Täytemaata alueella oli tasaisena, n. 5-15 cm:n vahvuisena kerroksena; ennen pintaturpeen poistoa täytemaakerrosta ei havaittu. Täytemaakerros oli osittain kalmistokiveyksen päällä ja osittain kalmistokiveyksen reunan ulkopuolella. Täytemaakerroksesta tavattiin löydöt KM 25636:151-183. Tilanomistaja mv. Pekka Niela kertoi, että kyseinen täytemaa on otettu kalmistokumpareen hävitetyltä eteläpuoliskolta. Täytemaata oli pantu kalmistokumpareen luoteisosaan, kumpareen rinteelle, jotta rinne olisi saatu loivemmaksi kumpareen yli menevää traktoriuraa varten. Kalmistokiveyksen reunan ulkopuolelle, aivan kiinni kalmistokiveyksen reunaan, oli pantu tässä yhteydessä kiviä tiheäksi kerrokseksi niin, että ne muodostivat kalmistokiveykseen n. 2 x 2 m:n laajuisen "ulokkeen". Tämä sekundaarinen "uloke" poistettiin täytemaakerroksen poiston yhteydessä. ("Uloke" näkyy seuraavissa kuvissa: F 85562-563, dia 22985). Täytemaakerroksen löytöjä ei kaivettaessa dokumentoitu samalla tarkkuudella kuin kalmiston muita löytöjä, ja ne on luetteloitu ilman tietoja tarkasta löytökohdasta.

Täytemaakerroksen poiston jälkeen ruuduista 500-506/188-195 kaivettiin kerros 1 (n. 36 m²), ja ruuduista 500-503/194-195 kerros 2 (8 m²). Kerroksesta 1 ei ennätetty tehdä pohjavaaaitusta, paitsi siltä osalta mistä kaivettiin kerros 2, ja tason 1 tasokartta piirretään puhtaaksi vasta kaivauskertomukseen 1991.

Kaivausmenetelmä, kaivauksen dokumentointi, koordinaatisto ja kiintopiste on selostettu jo kaivauskertomuksessa 1986 (s. 9-11), eikä niitä ole syytä selostaa uudestaan, koska 1990 toimittiin edellisvuosien tapaan, noudatettiin samaa koordinaatistoa ja käytettiin samaa kiintopistettä. Kaivauksesta 1990 voidaan mainita kuitenkin seuraavaa. Kalmistokiveyksen osalta kaivaminen tehtiin lastoilla ja kalmistokiveyksen reunan ulkopuolella lapioilla. Kalmistokiveyksen ulkopuolista aluetta ei piirretty eikä vaaittu. Täytemaakerros kaivettiin osittain lastoilla ja osittain lapioilla. Kaivettu maa seulottiin, lukuunottamatta lapioilla kaivettua, kalmistokiveyksen ulkopuolista, koskemattomaa ja löydötöntä maata. (Ks. työkuvia: kuva 10 s. 23; F 85564, 85567; diat 22999, 23000)

Kaivauksen kuluessa täytettiin kalmistokumpareen pohjaan kaivettuja osia tekemällä seulominen näillä alueilla ja heittämällä kivet kaivettavilta alueilta pohjaan kaivetuille alueille. Kalmiston pohjaan kaivettuja osia ei ole kuitenkaan vielä entisöity lopulliseen muotoonsa.

Kaivauksen päätteeksi kaivausalue peitettiin muovilla edellisvuosien tapaan. Myös profiili linjalla $y=200$, välillä $x=500-510$, peitettiin muovilla ennen kuin profiilin viereistä pohjaan kaivettua aluetta alettiin peittää seulotulla maalla ja kivillä.

6. KALMISTON RAKENTEESTA KAIVAUSALUEELLA

(Tasokartat s. 17-19; profiilikartta s. 20; kuvat 1-9 s. 21-23; F 85546, 85548, 85550-551, 85554, 85556, 85558, 85562-564; diat 22985-998)

Kalmiston rakenteesta kaivaus ei paljastanut olennaisesti uutta (ks. kaivauskertomuksia 1986 s. 12-14, 1987 s. 6-8, 1988 s. 5-7 ja 1989 s. 5-7). Seuraavassa selostetaan tärkeimpiä kalmiston rakennetta koskevia seikkoja kaivauksen 1990 perusteella.

Ruuduissa 500-508/187-195, siis sillä alueella, mikä avattiin 1990 ja josta kaivettiin kokonaan vain kerros 1, tuli esiin kalmistokiveyksen reuna n. 8 m:n matkalla (kuvat 1-2 s. 21; F 85546, 85548, 85550-551, 85562-563; diat 22985-989; F 85562-863:ssa ja diassa 22985 näkyy vielä sillä 3 selostettu sekundaarinen "uloke"). Reuna oli varsin selvä: sekä kiveys, tumma kalmistomaata että löydöt loppuivat samalla kohtaa, jonka ulkopuolella oli löydötöntä ja koskemattomaa maata. Reuna oli siis samankaltaista kuin mitä oli havaittu aiempina vuosina ko. ruutujen itäpuolella (ks. kaivauskertomuksia 1987 s. 7, 1988 s. 7 ja 1989 s. 6), mutta ei ehkä kuitenkaan yhtä tiivistä kiveyksensä osalta. Kalmistokiveys ruuduissa oli samanlaista rakenteetonta kiveystä kuin aiempina vuosina kaivetuilla alueilla ja myös kiveyksen välinen maa oli samanlaista tummaa kalmistomaata kuin aiempien vuosien kaivausalueilla (ks. edellä lueteltuja kuvia, negatiiveja ja dioja).

Ruuduissa 500-506/196-199, jossa kaivettiin siis kalmiston pohjaosaa (kerrokset 6 ja 7), kiviä oli jo varsin vähän, eikä kalmiston reuna erottunut selvänä kuten ylempänä (kuva 3 s. 21; dia 22990). Jo tasossa 6 oli vaalean puhtaan hiekan alueita, ts. koskemattomaa pohjamaata. Kalmistokerroksen paksuus alueella oli n. 10-35 cm (profiilikartta s. 20; kuva 9 s. 23; F 85554, 85558; diat 22997-998). Alueelta löydettiin 1989 KM 24834:318-322 kalmiston reunan ulkopuolelta, ruuduista 505/198-199. Kalmistokerroksen alaosassa, kalmistokerroksen ja koskemattoman maan välissä, ei havaittu nytkään jäänteitä esim. maatuneesta turpeesta tai muusta kasvillisuudesta (ks. kaivauskertomuksia 1986 s. 13 ja 1988 s. 6).

Tasossa 7 (tasokartta s. 18) suurin osa kaivausalueesta ruuduissa 500-506/196-199 oli pohjaan kaivettu ja ruuduissa oli jäljellä vain kaksi pienialaista kohtaa, joissa toisessa oli kalmistomaata ja -kiveystä ja toisessa kalmistomaata. Laajempi kohta (kuvat 4-5 s. 21-22; diat 22991-993) sijaitsi ruuduissa 502-503/196-198, ja alueen koordinaatit olivat 502,50 - 503,69/196,77 - 198,10. Alueen laajuus oli 1,2 x 1,4 m ja se paljastui laakeaksi painanteeksi, jonka syvyys oli enimmillään, alueen keskellä, n. 20-25 cm. Alueen länsipuolella syvyys oli pienempi, vain n. 8 cm. Alueelta löydettiin löydöt KM 25636:142-150. Pienempi kohta (kuvat 6-8 s. 22, F 85556, diat 22994-996) oli ruuduissa 500/197-198;

tässä oli tasossa 7 kalmistomaata pyöreänä esiintymänä, jonka halkaisija oli n. 34 cm. Esiintymä paljastui kalmistomaata täynnä olevaksi, n. 28 cm:n syvyiseksi, pyöreäpohjaiseksi kuopaksi. Kuopan pohjalla oli kolme kiveä, joista kookkain laakamainen oli pystyssä kuopan pohjoisreunalla. Pienemmät kivet olivat kuopan pohjalla. Kuopassa ei ollut löytöjä.

7. LÖYDÖT

7.1 Löytöjen laatu, määrä ja ajoitus kaivausalueella

Löytöjä kaivauksessa saatiin seuraavasti (KM 25636:1-183):

Koruja (pronssia, jollei toisin mainita):

- tasavartinen solki :151
- soljen neula, rautaa :152
- kaularenkaan katkelma :153
- helmen puolikas, lasimassaa :128

Aseita:

- miekan väistimen kouruhelan katkelmia 2 kpl, pronssia :154

Työvälineitä (rautaa):

- veitsi :155
- veitsen ruoto :156

Muita pronssiesineitä tai -esineiden katkelmia:

- rengas :54a
- (määrittämättömien) esineiden katkelmia 2 kpl :157, 158

Muita rautaesineitä tai -esineiden katkelmia:

- naula? :54b
- vartaan katkelma :12
- (määrittämättömien) esineiden katkelmia 2 kpl :159, 160

Muita esineitä tai esineiden katkelmia:

- arabialaisen rahan katkelma, hopeaa :70
- metallinpala :14
- kivikiekko :71
- savikiekon katkelmia 25 kpl/263 g :39, 161-163
- (määrittämättömän) saviesineen katkelma, paino 4 g :164
- saviesineen? katkelmia 3 kpl/16 g :20, 165

Muita löytöjä (alle 1 g:n painoiset löydöt laskettu 0,5 g:n suuruisina):

- saviastianpaloja 1578 kpl/3509,5 g
 - reunapaloja 58 kpl/427,5 g
 - pohjapaloja 14 kpl/227 g :55, 82, 89, 90, 95,113, 123, 142
 - epävarmoja pohjapaloja 2 kpl/26,5 g :56, 124
 - kylkipaloja 1504 kpl/2808,5 g
 - koristettuja paloja 3 kpl/7 g
 - koristettuja reunapaloja 1 kpl/2 g :166
 - koristettuja kylkipaloja 2 kpl/5 g :72, 172
 - koristeettomia paloja 1575 kpl/3482,5 g
 - koristeettomia reunapaloja 57 kpl/425,5 g
 - koristeettomia pohjapaloja 14 kpl/227 g (numerot edellä)
 - epävarmoja koristeettomia pohjapaloja 2 kpl/26,5 g (numerot edellä)
 - koristeettomia kylkipaloja 1502 kpl/2803,5 g
- palanutta savea monta sataa kpl (suuri osa pieniä muruja)/661,5 g
- kuonaa 1 kpl/0,5 g :10
- piitä 3 kpl/6,5 g :47, 144, 180
- kvartsia 12 kpl/63 g :16, 48, 61, 74, 181
- palanutta luuta 160 kpl/35,5 g
- palamatonta luuta 5 kpl/16 g :63, 183
- eläimen hampaiden katkelmia 15 kpl/7 g :69, 79, 85, 150
- hiiltyneitä herneitä ja herneiden katkelmia yht. 160 kpl :53, 64, 93, 107, 130, 135-137
- hiiltynyt viljan jyvä :138
- hiilinäyte :119

Ajoitettavat löydöt ovat - pintapuolisen tarkastelun perusteella - merovinkiaikaisia.

7.2 Löytökeskittymistä

Löytökeskittymiksi voidaan katsoa numeroilla KM 25636:88-93 ja 99-101 luetteloidut löydöt.

8. TIIVISTELMÄ

Virilän Vainionmäen kalmisto A:n kaivaus 1990 ei ollut löytöjensä puolesta niin antoisa kuin aiempien vuosien kaivaukset. Uusina löytöinä tavattiin kaularenkaan katkelma (KM 25636:153) ja savikiekon katkelmia (:39, 161-163). Kalmiston ajoitettavat löydöt ovat - pintapuolisen tarkastelun perusteella - merovinkiaikaisia, eivätkä kesän 1990 löydöt muuttaneet ajoitusta. Kalmiston rakenteen osalta merkittävintä oli, että kalmistokiveyksen reunaa saatiin paljastettua lisää. Kaivauksia jatketaan 1991.

Helsingissä 21. toukokuuta 1991

Jyri Saukkonen

NEGATIIVILUETTELO

F 85546-568

Foto: Jyri Saukkonen

- 85546 Ruudut 500-506/188-195 tasossa 1. Tason 1 ja kalmistokiveyksen reunan ulkopuolella lapiolla kaivettua kalmiston ulkopuolista aluetta. Kuva pohjoisesta.
- 85547 Sama. Kertomuksen kuva 1.
- 85548 Ruudut 500-506/188-195 tasossa 1. Kuva luoteesta.
- 85549 Ruudut 501-506/191-195 tasossa 1. Kuva länsiluoteesta. Kertomuksen kuva 2.
- 85550 Ruudut 502-506/191-195 tasossa 1. Kuva lännestä.
- 85551 Ruudut 500-506/191-195 tasossa 1. Kuva etelästä.
- 85552 Kalmistomaata ja -kiveystä ruuduissa 512-513/196-198, kun kaivettu vähän tasosta 7 alaspäin. Kuvassa olevan tumman alueen koordinaatit ovat 502,50 - 503,69/196,77 - 198,10. Kuva idästä. Kertomuksen kuva 4.
- 85553 Sama, kun tumman maan alueesta on kaivettu pois länsiosa. Kuvassa näkyy alueen profiilileikkaus ja vahvuus. Kuva lännestä. Kertomuksen kuva 5.
- 85554 Kalmiston profiili linjalla $y = 200$, välillä $x = 500-502$. Kuva länsilounaasta.
- 85555 Pyöreä esiintymä kalmistomaata ruuduissa 500/197-198, kun esiintymän länsipuoli on kaivettu pois. Kuvassa näkyy esiintymän profiilileikkaus. Kuva lounaasta. Kertomuksen kuva 7.
- 85556 Sama.
- 85557 Sama, kun kalmistomaa on kaivettu kokonaan pois. Kuvassa näkyvät esiintymän pohjalla olleet kivet. Kuva lännestä. Kertomuksen kuva 8.
- 85558 Kalmiston profiili linjalla $y = 200$, välillä $x = 500-506$. Kuva lounaasta.
- 85559-561 Sama. Kuva länsilounaasta. Kertomuksen kuva 9 (panoraama).

- 85562 Ruudut 500-506/188-195 tasossa 1. Tason 1 ja kalmistokiveyksen reunan ulkopuolella lapiolla kaivettua kalmiston ulkopuolista aluetta. Kuvan keskustan oikealla puolella oleva "ulokemainen" kiveys on sekundaarinen ja tehty loivennettaessa kalmistokumpareen rinnettä kumpareen yli menevää traktoriuraa varten. Kuva pohjoisesta.
- 85563 Sama.
- 85564 Työkuva. Tryggve Gestrin piirtää tasoa 1. Kuvassa näkyvät myös ruudut 500-506/188-195 tasossa 1 ja kalmistokiveyksen reunan ulkopuolista, lapiolla kaivettua, aluetta. Kuva pohjoisesta.
- 85565 Pyöreä esiintymä kalmistomaata ruuduissa 500/197-198, kun kaivettu vähän tasosta 7 alaspäin. Kuva lounaasta. Kertomuksen kuva 6.
- 85566 Työkuva. Kerrosta 1 on alettu kaivaa ruuduissa 500-506/188-195. Kuva kaakosta. Kertomuksen kuva 10.
- 85567 Sama.
- 85568 Ruudut 500-506/196-199 tasossa 6. Etualalla kalmisto ulkopuolista, lapiolla kaivettua aluetta. Kuva pohjoisluoteesta. Kertomuksen kuva 3.

DIALUETTELO

Diat 22985-23000

Foto: Jyri Saukkonen

- 22985 Ruudut 500-506/188-195 tasossa 1. Tason 1 ja kalmistokiveyksen reunan ulkopuolella lapioilla kaivettua kalmiston ulkopuolista aluetta. Kuvan oikeassa alakulmassa oleva "ulokemainen" kiveys on sekundaarinen ja tehty loivennettaessa kalmistokumpareen rinnettä kumpareen yli menevää traktoriuraa varten. Kuva pohjoisesta.
- 22986 Ruudut 500-506/188-195 tasossa 1 sekä kalmiston pohjaan kaivettuja osia seuloilla kalmistomaalla ja kivillä täytettynä. Tason 1 ja kalmistokiveyksen reunan ulkopuolella lapioilla kaivettua kalmiston ulkopuolista aluetta. Diassa 22985 oleva "ulokemainen", sekundaarinen kiveys on poistettu. Kuva pohjoisluoteesta.
- 22987 Ruudut 500-506/188-195 tasossa 1. Tason 1 ja kalmistokiveyksen reunan ulkopuolella lapioilla kaivettua kalmiston ulkopuolista aluetta. Diassa 22985 oleva "ulokemainen", sekundaarinen kiveys on poistettu. Kuva pohjoisesta.
- 22988 Ruudut 500-506/188-195 tasossa 1. Kuva länsiluoteesta.
- 22989 Ruudut 500-506/188-195 tasossa 1. Kuvan yläosassa tason 1 ja kalmistokiveyksen reunan ulkopuolella lapioilla kaivettua kalmiston ulkopuolista aluetta. Kuva pohjoisesta.
- 22990 Ruudut 500-506/196-199 tasossa 6. Kuva pohjoisluoteesta.
- 22991 Kalmistomaata ja -kiveystä ruuduissa 502-503/196-198, kun aluetta on kaivettu muutama cm tasosta 6 alaspäin. Kuvassa olevan tumman alueen koordinaatit ovat 502,50 - 503,69/196,77 - 198,10. Kuva kaakosta.
- 22992 Sama tasossa 7. Kuva kaakosta.
- 22993 Sama, kun tumman maan alueesta on kaivettu pois länsiosa. Kuvassa näkyy alueen profiilileikkaus ja vahvuus. Kuva lännestä.
- 22994 Pyöreä esiintymä kalmistomaata ruuduissa 500/197-198, tasossa 7. Kuva lounaasta.
- 22995 Sama, kun esiintymän länsipuoli on kaivettu pois. Kuvassa näkyy esiintymän profiilileikkaus. Kuva lounaasta.

- 22996 Sama, kun tumma maa on kaivettu kokonaan pois. Kuvassa näkyvät esiintymän pohjalla olleet kivet. Kuva lännestä.
- 22997 Kalmiston profiili linjalla $y=200$, välillä $x=500-505$. Kuva lounaasta.
- 22998 Kalmiston profiili linjalla $y=200$, välillä $x=500-502$. Kuva länsilounaasta.
- 22999 Työkuva. Kerrosta 1 kaivetaan ruuduissa 500-506/188-195. Kuva koillisesta.
- 23000 Sama.

KARTTALUETTELO

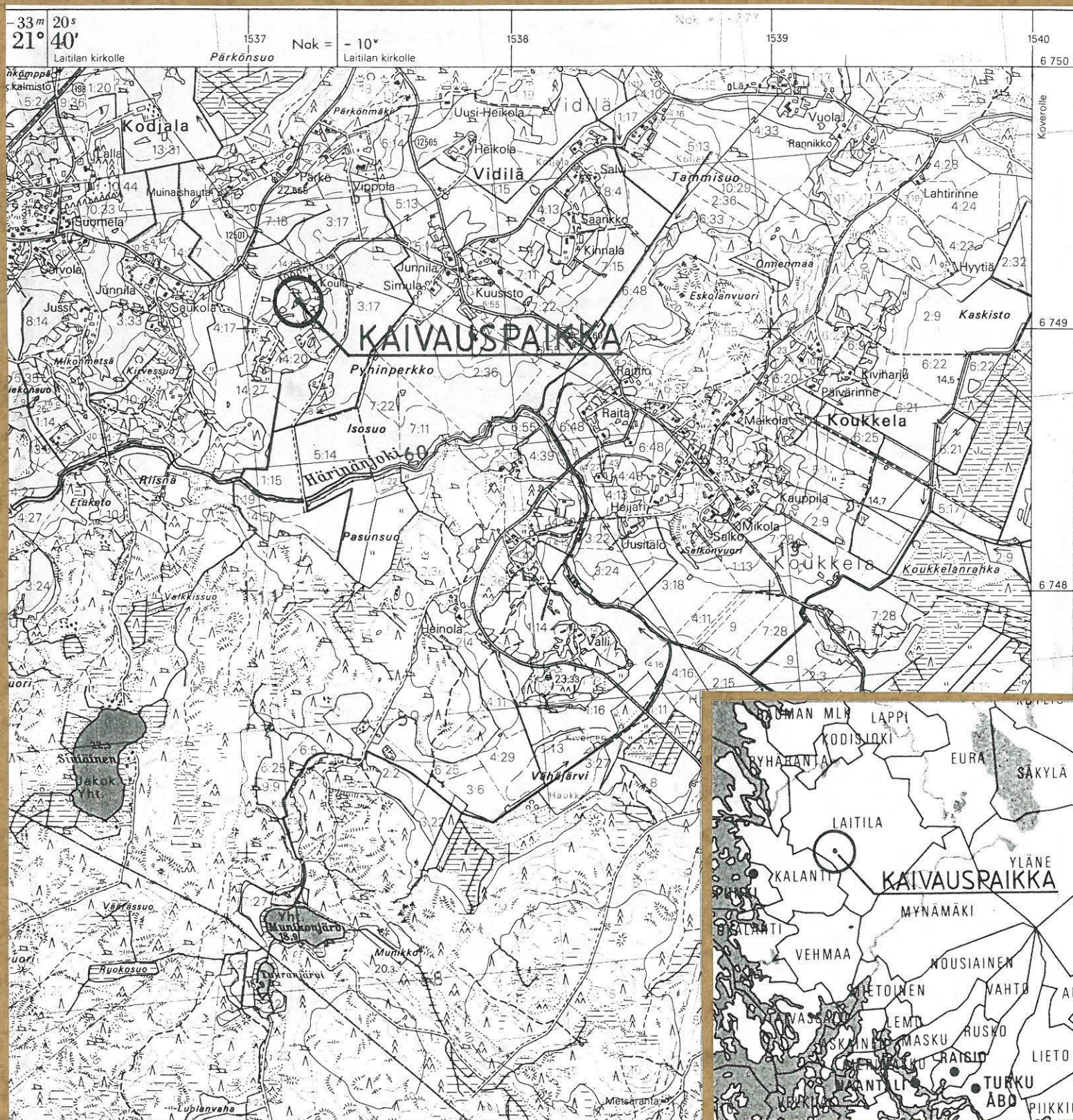
Ote tilaston pohjakartasta 1.1.1977	1:1000 000	A4	s. 13
Ote peruskartasta 1131 10 KALANTI (pain. 1984)	1:20 000	A4	s. 13
Osayleiskartta	1:500	A3	s. 14
Kaivettujen kerrosten määrä kaivaus- alueen eri osissa	1:50	A3	s. 15
Ruudut 500-506/196-199 taso 5	1:50	A4	s. 16
Ruudut 500-506/196-199 taso 6	1:50	A4	s. 17
Ruudut 500-506/196-199 taso 7	1:50	A4	s. 18
Ruudut 500-506/196-199 pohjavaaitus- kartta	1:50	A4	s. 19
Profiilikartta linjalta y= 200 väliltä x= 500-510	1:50	A4	s. 20

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI

kalmisto A 1990

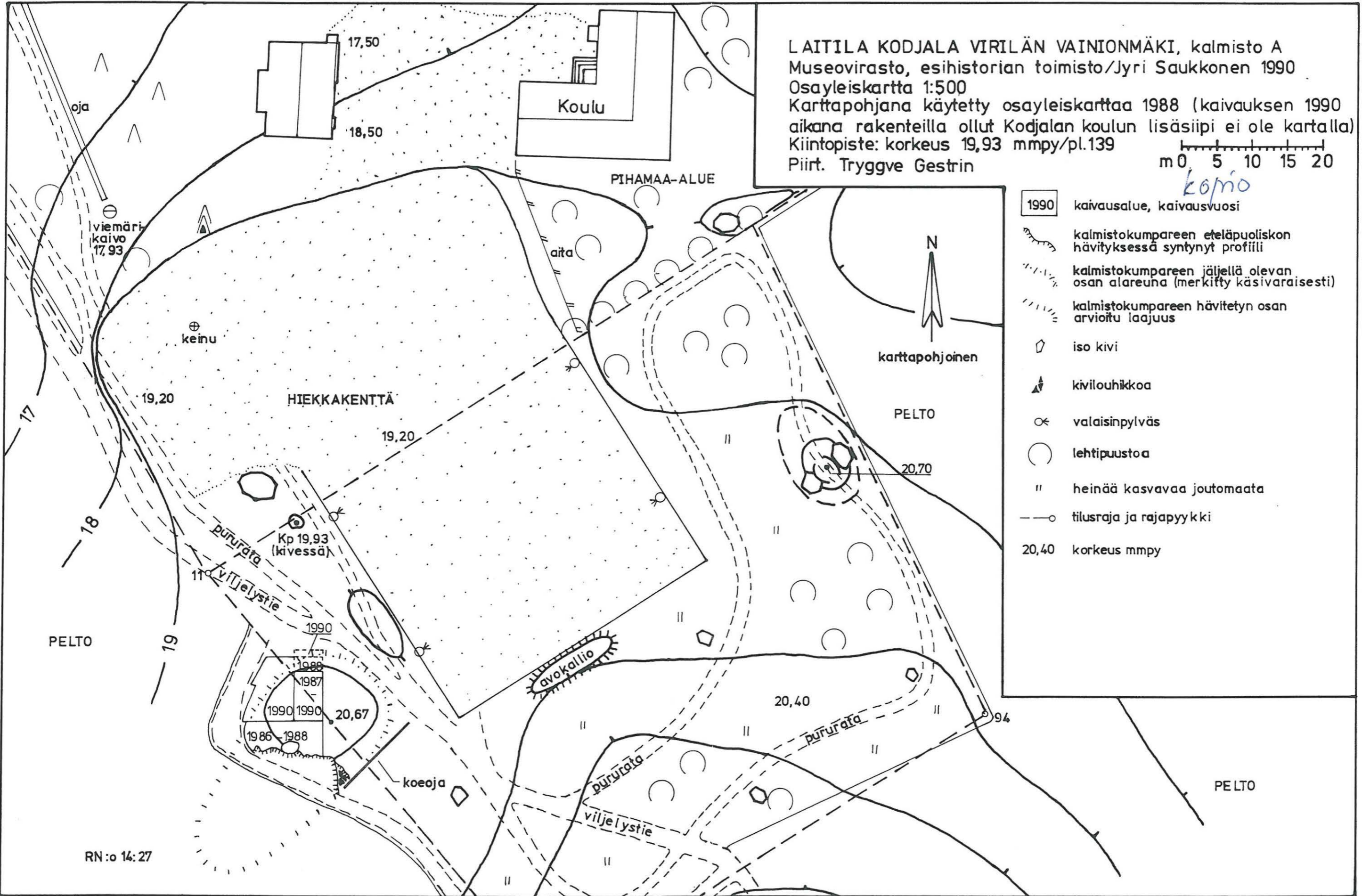
Museovirasto, esihistorian toimisto / Jyri Saukkonen

Kaivauspaikan sijainti

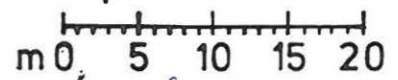

Ote peruskartasta 1131 10 KALANTI
(pain. 1984) 1:20 000

Ote tilaston pohjakar-
tasta 1.1.1977
1:1000 000

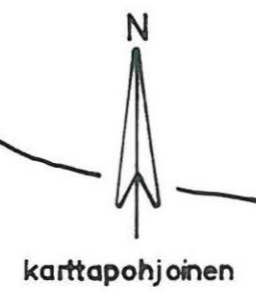

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1990
 Osayleiskartta 1:500
 Karttapohjana käytetty osayleiskarttaa 1988 (kaivauksen 1990 aikana rakenteilla ollut Kodjalan koulun lisäsiipi ei ole kartalla)
 Kiintopiste: korkeus 19,93 mmpy/pl.139
 Piirt. Tryggve Gestrin

Kopio

- 1990 kaivausalue, kaivausvuosi
- kalmistokumpareen eteläpuoliskon hävityksessä syntynyt profiili
- kalmistokumpareen jäljellä olevan osan alareuna (merkitty käsivaraisesti)
- kalmistokumpareen hävitetyn osan arvioitu laajuus
- iso kivi
- kivilouhikkoa
- valaisinpylväs
- lehtipuusto
- heinää kasvavaa joutomaata
- tilusraja ja rajapyykki
- 20,40 korkeus mmpy

RN:o 14:27

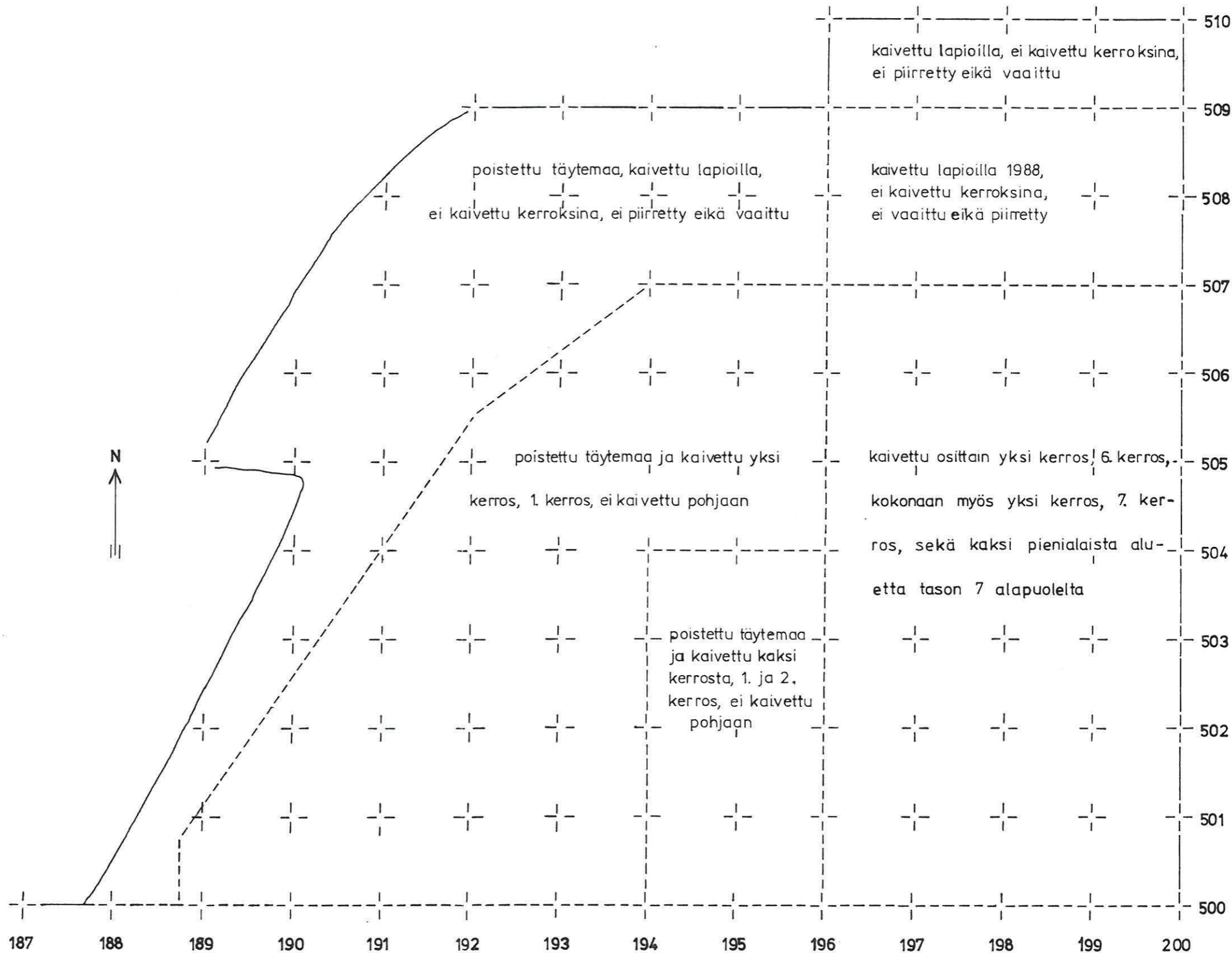
LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1990

KAIVETTUIJEN KERROSTEN MÄÄRÄ KAIVAUSALUEEN ERI OSISSA

MK. 1:50 1 m

PIIRT. Tryggve Gestrin

kopio

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1990

RUUDUT 500-506/196-199

TASO 5

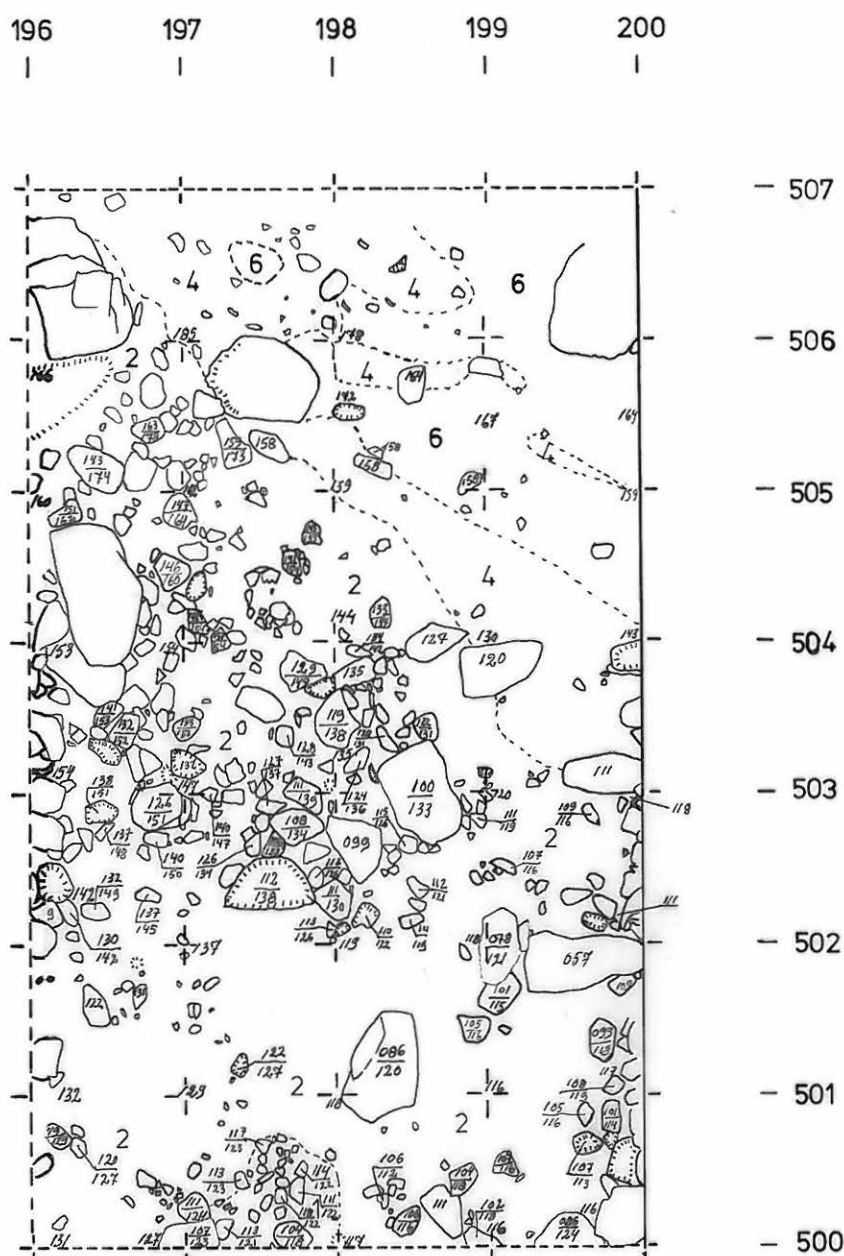
MK. 1: 50 1m

KP. PL. 139=19.93 mmpy.

PIIRT. Tryggve Gestrin

1	tumma noensekainen kalmistomaa		luontaisesti mureneva kivi
2	tumma kalmistomaa (ei noensekainen)		luontainen kivi joka osittain mureneva
4	vaalea puhdas hiekka		
		6	humuskerrosta

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1990

RUUDUT 500-506/196-199

TASO 6

MK. 1:50 1 m

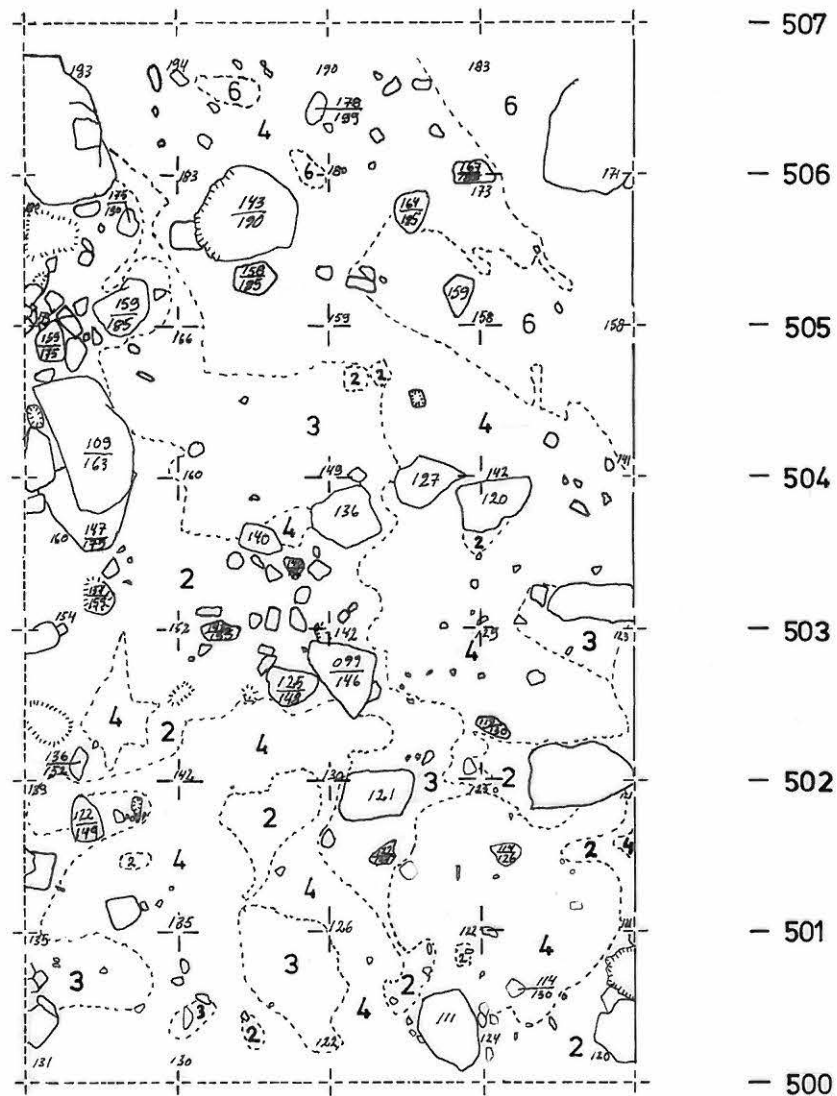
KP. PL. 139=19,93 mmpy.

PIIRT. Tryggve Gestrin

2	tumma kalmistomaa (ei noensekainen)
3	vaaleampi kalmistomaa
4	vaalea puhdas hiekka
6	humuskerrosta
- luontaisesti mureneva kivi
 luontainen kivi, joka osittain mureneva

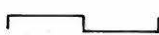
196 197 198 199 200

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1990

RUUDUT 500 - 506/196 - 199

TASO 7

MK. 1:25 1m

KP. PL. 139 = 19,93 mmpy

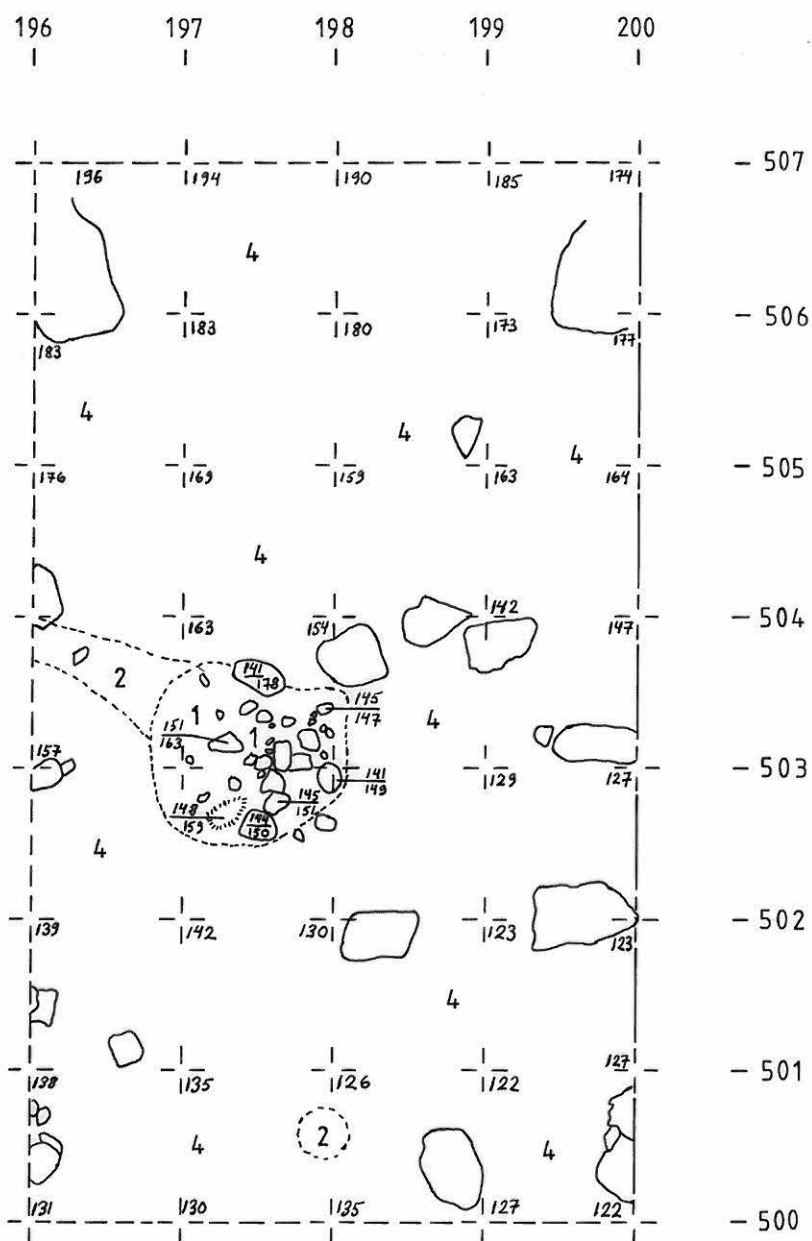
KENTTÄPIIRT. Tryggve Gestrin

PUHTAAKSIPIIRT. Jyri Saukkonen

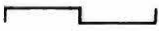

1	tumma noensekainen kalmistomaa
2	tumma kalmistomaa (ei noensekainen)
4	koskematon pohjamaa, vaalea puhdas hiekka

 luontaisesti mureneva kivi

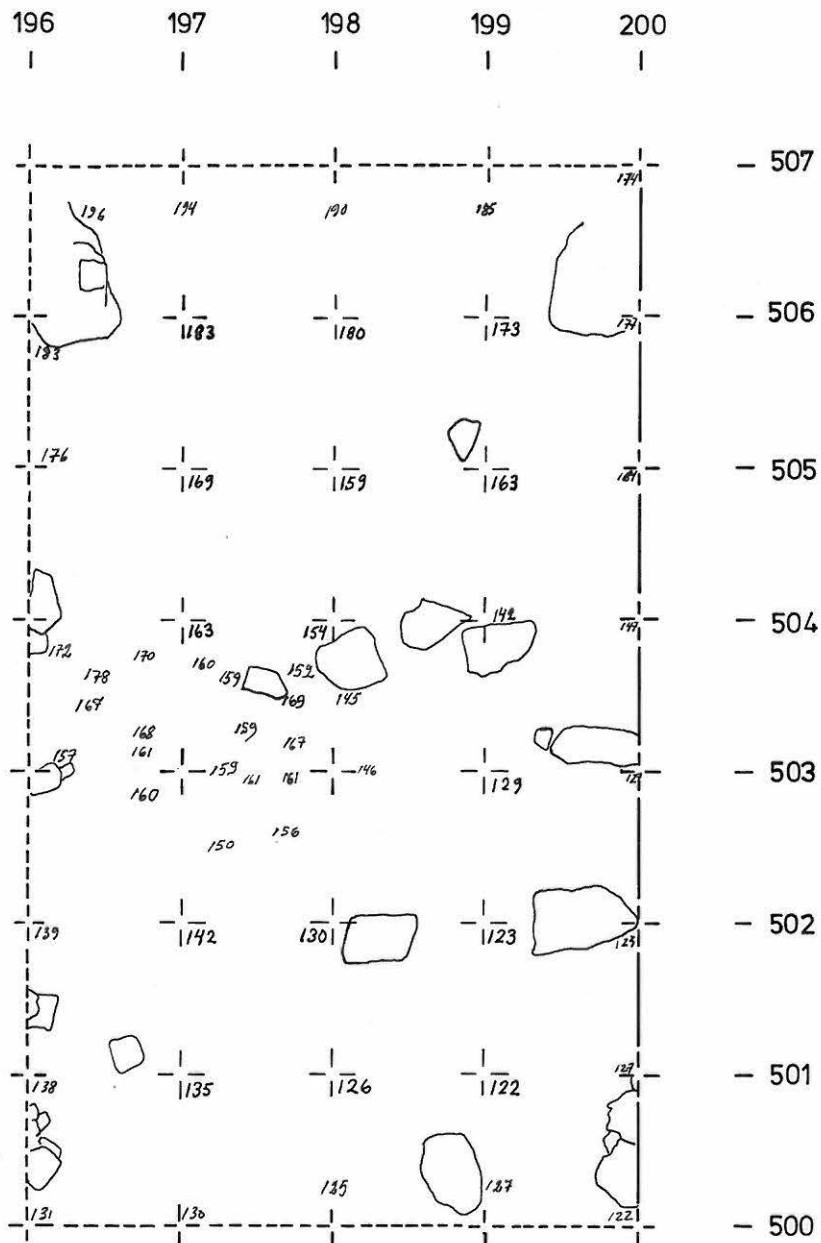

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1990
 POHJAVAAITUSKARTTA
 RUUDUT 500-506/196-199

MK. 1:50 1m
 KP. PL. 139=19, 93 mmpy,
 PIIRT. Tryggve Gestrin

 koskematon pohjamaa, vaalea puhdas hiekka

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1990

PROFIILIKARTTA LINJALTA Y=200, VÄLILTÄ X=500-510

PIIRRETTY LÄNNESTÄ

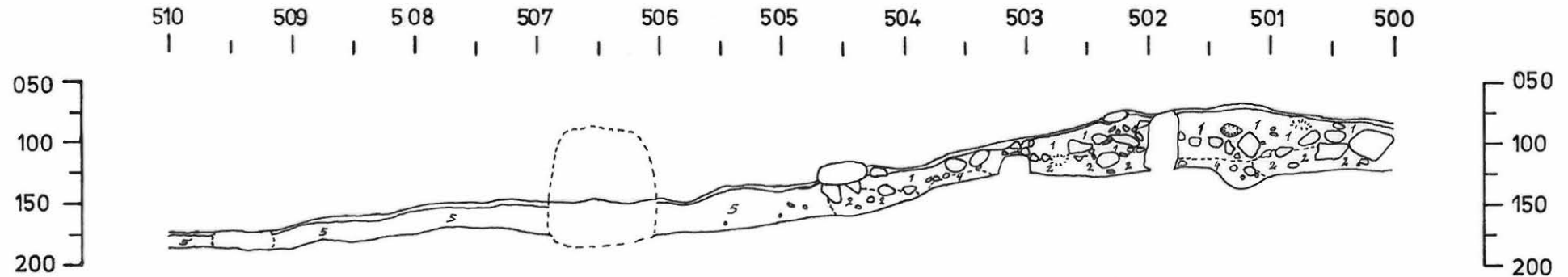
MK 1:50 1m

KP. PL. 139=19,93 mmpy.

KENTTÄPIIRT. Kirsi Laine

PUHTAAKSIPIIRT. Tryggve Gestrin

1	tumma noensekainen kalmistomaa
2	tumma kalmistomaa (ei noensekainen)
4	koskematon pohjamaa, vaalea puhdas hiekka
5	kalmiston ulkopuolinen maa

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI

kalmisto A 1990

F 85547

Kuva 1. Ruudut 500-506/188-195 tasossa 1. Tason 1 ja kalmistokivien reunan ulkopuolella lapioilla kaivettua kalmiston ulkopuolista aluetta. Kuva pohjoisesta.

F 85549

Kuva 2. Ruudut 501-506/191-195 tasossa 1. Kuva länsiluoteesta.

F 85552

Kuva 4. Kalmistomaata ja -kiveystä ruuduissa 502-503/196-198, tasossa 7. Kuvarassa olevan kumman alueen koordinaatit ovat 502,50 - 503,69/196,77 - 198,10. Kuva idästä.

F 85568

Kuva 3. Ruudut 500-506/196-199 tasossa 6. Etualalla kalmiston ulkopuolista, lapioilla kaivettua aluetta. Kuva pohjoisluoteesta.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1990

F 85553

Kuva 5. Sama, kun tumman maan alueesta on kaivettu pois länsiosa. Kuvassa näkyy alueen profiilileikkaus ja mahvuus. Kuva lännestä.

F 85565

Kuva 6. Pyöreä esiintymä kalmistomaata ruuduissa 500/197-198, kun kaivettu vähän tasosta 7 alaspäin. Kuva lounaasta.

F 85555

Kuva 7. Sama, kun esiintymän länsipuoli on kaivettu pois. Kuvassa näkyy esiintymän profiilileikkaus. Kuva lounaasta.

F 85557

Kuva 8. Sama, kun kalmistomaa on kaivettu kokonaan pois. Kuvassa näkyvät esiintymän pohjalla olleet kivet. Kuva lännestä.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1990

F 85561

F 85560 F 85559

Kuva 9. Kalmiston profiili linjalla $y = 200$, välillä $x = 500 - 506$. Kuva länsilounaasta.

F 85566

Kuva 10. Työkuva. Kerrosta 1 on alettu kaivaa ruuduissa 500-506/188-195. Kuva kaakosta.